

ANNALES UNIVERSITATIS APULENSIS. SERIES HISTORICA

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

ISSN 1453-9306

<http://diam.uab.ro>

E-mail: aua_historia@uab.ro

Norme privind redactarea notelor

(după The Chicago Manual of Style)

I. CĂRȚI

a) Cărți cu un singur autor sau editor

Citări integrale

Ariel Cohen, *Russian Imperialism: Development and Crisis* (Westport, Connecticut, London: Praeger, 1996).
Jonathan Scott Friedlaender, ed., *Genes, Language, and Culture History in the Southwest Pacific* (Oxford, New York, Auckland: Oxford University Press, 2007).

Citări abreviate

Cohen, *Russian Imperialism*, 45.
Friedlaender, *Genes, Language, and Culture History*, 234-236.

b) Cărți cu doi autori ori editori

Citări integrale

James Lacey, Williamson Murray, *Moment of Battle: The Twenty Clashes that Changed the World* (New York: Bantam Books, 2013).
Biray Kolluoğlu, Meltem Toksöz, ed., *Cities of the Mediterranean from the Ottomans to the Present Day* (London, New York: I. B. Tauris, 2010).

Citări abreviate

Lacey, Murray, *Moment of Battle*, 89.
Kolluoğlu, Toksöz, *Cities of the Mediterranean*, 105.

c) Cărți cu mai mult de trei autori

Citare integrală

Mihai Bărbulescu et al., *Istoria României* (București: Editura Enciclopedică, 1998).

Citare abreviată

Bărbulescu et al., *Istoria României*, 24.

d) Editor în loc de autor

Citare integrală

Bernard Plongeron, ed., *Histoire du christianisme des origines à nos jours*, vol. 10, *Les défis de la modernité (1750-1840)* (Paris: Desclée de Brouwer, 1997).

Citare abreviată

Plongeron, *Les défis de la modernité*, 130.

e) Cărți apărute în mai multe volume

Citare integrală

N. Iorga, *Istoria românilor*, vol. 7, *Reformatorii*, ed. Sorin Iftimi (București: Editura Enciclopedică, 2002).

Citare abreviată

Iorga, *Reformatorii*, 209.

f) Contribuții apărute în volume colective

Citare integrală

Tom Gallagher, „Thirty Years of EU Engagement with Romania: The Survival of Old Instincts and Assumptions”, în *In and Out of Focus: Romania and Britain. Relations and Perspectives from 1930 to the Present*, ed. Dennis Deletant (Bucharest: Cavallioti, 2005), 295-310.

Citare abreviată

Gallagher, „Thirty Years”, 298-299.

g) Citări sau sublinieri în titluri

Citare integrală

Greta-Monica Miron, „... poruncește, scoale-te, du-te, propoveduește ...”: *Biserica Greco-Catolică din Transilvania. Cler și enoriași (1697-1782)* (Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2004).

Annemarie Röder, ed., Dan hier ist besser zu leben als in dem Schwaben Land. *Vom deutschen Südwesten in das Banat und nach Siebenbürgen / Pentru că aici este mai bine de trăit decât în Țara Șvabilor. Din sudvestul Germaniei în Banat și Transilvania*. Katalog zur gleichnamigen Ausstellung des Hauses der Heimat des Landes Baden-Württemberg (Stuttgart: Haus der Heimat des Landes Baden-Württemberg, 2002), 206-209.

Citare abreviată

Miron, *Biserica Greco-Catolică din Transilvania*, 359.

Röder, *Vom deutschen Südwesten in das Banat*, 91.

h) Citarea titlurilor în alte limbi

Citarea în alte limbi trebuie să se realizeze în conformitate cu regulile acelor limbi. Se va scrie cu literă mare primul cuvânt din titlu și din subtitlu, precum și orice cuvânt care se poate scrie cu literă inițială mare în limba originală.

Citări integrale

Gabriele Krone-Schmalz, *In Wahrheit sind wir stärker: Frauenalltag in der Sowjetunion* (Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 1992), 24.

Danielle Maisonneuve, Jean-François Lamarche, Yves St-Amand, *Les relations publiques: Dans une société en mouvance* (Sainte-Foy, QC: Presses de l'Université du Québec, 1998), 114.

Citări abreviate

Krone-Schmalz, *In Wahrheit*, 55.

Maisonneuve, Lamarche, St-Amand, *Les relations publiques*, 45.

i) Traducerea titlurilor în limba în care este scris articolul

Se vor traduce titlurile în limba în care este scris studiul sau articolul, cu excepția limbilor de circulație internațională (engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă și rusă). Traducerea va fi plasată imediat după titlu, folosindu-se paranteze drepte, dar fără ghilimele sau scriere cu caractere italice.

Exemplu

Henryk Wereszycki, *Koniec sojuszu trzech cesarzy* [The End of the Three Emperors' League] (Warsaw: PWN, 1977); includes a summary in German.

Pentru titlurile studiilor sau articolelor care nu sunt redactate în original în alfabet latin, se poate reda doar traducerea titlului în engleză, cu specificarea limbii originale.

Exemplu

Chu Ching, Long Zhi. „The Vicissitudes of the Giant Panda, *Ailuropoda melanoleuca* (David)” [în lb. chineză], *Acta Zoologica Sinica* 29, nr. 1 (1983): 93-104.

j) Introducere, prefață sau cuvânt înainte

Citare integrală

James Rieger, introducere la *Frankenstein or The Modern Prometheus*, de Mary Wollstonecraft Shelley (Chicago: University of Chicago Press, 1982), xx-xxi.

Citare abreviată

Rieger, introducere, xxxiii.

k) Ediții sau traduceri

Citări integrale

Raymond Aron, *Spectatorul angajat: Interviu cu Jean-Louis Missika și Dominique Wolton*, ed. 2, trad. Miruna Tătaru-Cazaban (București: Nemira, 2006).

Jean Froissart, *Chronicles*, ed. Geoffrey Brereton (1968; repr. London: Penguin Books, 1978).

Citări abreviate

Aron, *Spectatorul angajat*, 113.

Froissart, *Chronicles*, 61.

l) Cărți apărute în serii sau colecții

Citare integrală

Niccolò Machiavelli, *Opere*, Letteratura e vita civile. I classici del pensiero italiano 1 (Roma: Biblioteca Treccani; Milano: Il Sole 24 ORE, 2006).

Citare abreviată

Machiavelli, *Opere*, 344.

m) Editura, locul de apariție și anul publicării

Precizarea editurii, a locului de apariție al cărților și a anului sunt obligatorii. Numele locului de apariție și al editurii vor fi menționate în conformitate cu foaia de titlu a lucrării citate.

Exemplu

Peter Clark, ed., *Small Towns in Early Modern Europe* (Cambridge: Cambridge University Press, 2002).

Pentru cărțile mai vechi, publicate înainte de 1900, se poate omite menționarea editurii, precizându-se doar locul și anul publicării; în acest caz, despărțirea se face prin virgulă. În cazul în care nu este precizată localitatea apariției, se va utiliza prescurtarea *s.l.* Dacă nu se cunoaște anul apariției, atunci se folosește abrevierea *s.a.* Dacă anul este doar estimat, acesta se trece în paranteze drepte.

Exemple

Oliver Goldsmith, *The Vicar of Wakefield* (Salisbury, 1776).
(s.l.: Windsor, 1910).
Edinburgh, s.a.
Edinburgh, [1750?].

Când numele unei societăți-mamă apare pe pagina de titlu în completarea numelui editurii, este suficientă menționarea celui de-al doilea. Când cărțile sunt publicate în același timp de două edituri, de obicei din țări diferite, este suficientă menționarea uneia dintre ele – cea mai relevantă. Dacă pentru un anumit motiv, este redată informația pentru ambele edituri, se utilizează punctul și virgula pentru despărțire.

Exemple

Edith Wharton, *Old New York: Four Novellas* (New York: Scribner Paperback Fiction, 1995).
Claude Lévi-Strauss, *The Savage Mind* (Chicago: University of Chicago Press; London: Weidenfeld and Nicolson, 1962).

n) Cărți electronice: ediții disponibile gratuit, ediții online, cărți pe CD-ROM

Citări integrale

Gaston Maspero, *L'archéologie égyptienne* (1887; Project Gutenberg, 2004), chap. 1, <http://www.gutenberg.org/files/10841/10841-h/10841-h.htm>.
Philip B. Kurland, Ralph Lerner, ed., *The Founders' Constitution* (Chicago: University of Chicago Press, 1987), <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/>.
Alan Brinkley, *American History: A Survey*, ed. 12 (New York City: McGraw-Hill, 2007), CD-ROM.

Citări abreviate

Maspero, *L'archéologie*, cap. 4.
Kurland, Lerner, *Founders' Constitution*, cap. 1, doc. 19.
Brinkley, *American History*, cap. 3.

II. PERIODICE

a) Studii sau articole publicate în reviste științifice tipărite sau în format electronic

Citări integrale

Peter Edwards, „The Austen Chamberlain-Mussolini Meetings”, *The Historical Journal* 14, nr. 1 (martie, 1971): 153-160.
Edwin Ewart Aubrey, „The Oxford Conference, 1937”, *The Journal of Religion* XVII, nr. 4 (oct., 1937): 381, accesat la 20 ianuarie 2014, <http://www.jstor.org/stable/1196372>.

Citări abreviate

Edwards, „Austen Chamberlain-Mussolini”, 155-156.
Aubrey, „Oxford Conference”, 385.

b) Articole publicate în reviste de popularizare sau ziare, tipărite sau în format electronic, cu sau fără autor

Citări integrale

Daniel Mendelsohn, „But Enough about Me”, *New Yorker*, 25 ianuarie 2010, 68.

Sheryl Gay Stolberg, Robert Pear, „Wary Centrists Posing Challenge in Health Care Vote”, *New York Times*, 27 februarie 2010, accesat la 28 februarie 2010, http://www.nytimes.com/2010/02/28/us/politics/28health.html?pagewanted=all&_r=0.

„No Better Way than a Couplet a Day”, *The Daily Telegraph*, 26 mai 2009, 21.

Citări abreviate

Mendelsohn, „But Enough about Me”, 69.

Stolberg, Pear, „Wary Centrists”.

„No Better Way”, 13.

c) Recenzii de cărți

Citări integrale

Ben Ratliff, recenzie la *The Mystery of Samba: Popular Music and National Identity in Brazil*, de Hermano Vianna, ed. și trad. John Charles Chasteen, *Lingua Franca* 9 (April 1999): B13-B14.

David Kamp, „Deconstructing Dinner”, recenzie la *The Omnivore's Dilemma: A Natural History of Four Meals*, de Michael Pollan, *New York Times*, 23 aprilie 2006, Sunday Book Review, <http://www.nytimes.com/2006/04/23/books/review/23kamp.html>.

Citări abreviate

Ratliff, *The Mystery of Samba*.

Kamp, „Deconstructing Dinner”.

III. LUCRĂRI NEPUBLICATE

a) Teze sau disertații

Citare integrală

Lucian Bogdan, „Romania in US Foreign Policy (1945-1970)” (Teză de doctorat, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, 2011).

Citare abreviată

Bogdan, „Romania”.

b) Comunicări prezentate la conferințe

Citare integrală

Bogdan Murgescu, „Patterns of Spatial Mobility, Human Capital Accumulation and Economic Growth in East-Central Europe in the 20th Century” (lucrare prezentată la conferința internațională *Economy and Society in Central and Eastern Europe: Territory, Population, Consumption*, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România, 25-27 aprilie 2013).

Citare abreviată

Murgescu, „Patterns of Spatial Mobility”.

IV. SURSE INEDITE

Citări integrale

Episcopul Grigore Maior către nunțul Giuseppe Garampi, 5 decembrie 1780, „Scritture riferite nei Congressi. Greci di Croazia, Dalamazia, Schiavonia, Transilvania, Ungheria. Miscellanea”, vol. 2, f. 342r-350r, Archivio Storico della Sacra Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli o «de Propaganda Fide» (în continuare: „Greci di Croazia. Miscellanea”).

Vasile Grigorcea către Anthony Eden, 17 aprilie 1937, fond 71 Anglia, vol. 39, f. 271-276, Arhivele Ministerului Afacerilor Externe București (în continuare: fond 71 Anglia).

Interviu dat de regele Carol al II-lea pentru *Berliner Tageblatt*, 6 februarie 1938, dos. 240/1938, f. 53-55, fond Casa Regală, vol. I, Arhivele Naționale ale României. Direcția Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare: fond Casa Regală).

Indulgența plenară a Papei Pius al VI-lea, 15 decembrie 1784, Manuscrise latine, 255, f. 50r-53v, Biblioteca Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca (în continuare Ms. lat. Cluj-Napoca).

Citări abreviate

Maior către Garampi, „Greci di Croazia. Miscellanea”, f. 349r.

V. Grigorcea către A. Eden, f. 273, fond 71 Anglia.

Carol al II-lea pentru *Berliner Tageblatt*, f. 54, fond Casa Regală.

Cancelarul Ferenc Eszterházy către episcopul Ioan Bob, 2 aprilie 1783, Ms. lat. Cluj-Napoca, 255, f. 21r.

V. REFERINȚE SPECIALE

a) Dicționare și enciclopedii tipărite și în versiune online

Encyclopaedia Britannica, ed. 15, s.v. „salvation”.

Encyclopaedia Britannica Online, s.v. „Neanderthal”, accesat la 29 ianuarie 2014, <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/407406/Neanderthal>.

b) Referințe biblice

1 Tes. 4:11, 5:2-5, 5:14.

2 Regi 11:8 (Versiunea Bartolomeu Valeriu Anania a Sfintei Scripturi).

c) Referințe din clasicii greci și latini și din autorii medievali

Thuc. 2.40.2–3.

Cic., *Verr.* 1.3.21, 2.3.120; Caes., *B Gall.* 6.19; Tac., *Germ.* 10.2-3.

Lactantius, *De mortibus persecutorum*, trad. Cristian Bejan, ed. Dragoș Mîrșanu (Iași: Polirom, 2011), 18.1.

Paolo Diacono, *Storia dei Longobardi*, ed. Antonio Zanella (Milano: Biblioteca Universale Rizzoli, 6th ed., 2000), 21.

d) Colecții de inscripții

IG 2².3274. [*IG 2² = Inscriptiones graecae*, vol. 2, ed. 2.]

IG Rom. 3.739.9-10. [*IG Rom. = Inscriptiones graecae ad res romanas pertinentes*.]

CDTrans, I, doc. 395, p. 258. [*CDTrans = Codex diplomaticus Transsylvaniae. Diplomata, epistolae et alia instrumenta litteraria res Transsylvanas illustrantia. Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez*, vol. I (1023-1300), II (1301-1339), III (1340-1359), Budapest, 1997-2008.]

VI. PAGINI WEB

Citare integrală

„Council of the European Union”, European Union, accesat la 20 ianuarie 2014, http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/council-eu/index_en.htm.

Citare abreviată

„Council of the European Union”.

VII. ALTE PRECIZĂRI

a) Omisiuni în citate

Un punct, o virgulă etc. urmate de un spațiu și de trei puncte între paranteze drepte indică omiterea unei propoziții sau fraze întregi, ori a mai multora. Un spațiu urmat de cele trei puncte între paranteze drepte indică omiterea sfârșitului unei propoziții sau fraze. Dacă există cuvinte lipsă sau ilizibile într-o sursă citată, faptul trebuie menționat în text sau într-o notă.

Exemplu

„[...] țărani mijlocași și săraci sunt foarte mulțumiți și abia așteaptă [...]. Ei nu sunt suficient de lămuriiți și mai sunt încă de aceea sub influența vechei propagande. Ar fi bucuroși fiindcă astfel ar scăpa de impozite, cote și ar avea mai mult de muncit. Chiaburii de la sine înțeleși sunt împotriviți. [...] În general țărani folosesc cuvântul colhoz. Am fost la Plopi, la Brâncoveanu și țărani întrebau: «cum este cu colhozul?». Atunci când i-am lămurit au spus că este bine, că-i foarte bine.”

b) Citări în note

Când o notă include o citare, trimiterea la sursă urmează punctului final al citatului și nu trebuie pusă între paranteze (cu excepția citării în interiorul unei propoziții).

Exemplu

1. Încoronarea a avut loc la Londra, în ziua de 12 mai 1937, Casa Regală a României fiind reprezentată de principele moștenitor Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia. Carol al II-lea nu a fost prezent în capitala Marii Britanii, dar, după cum mărturisea, și-a amânat toate audiențele pentru dimineața respectivă pentru a asculta la radio. În însemnările sale nota: „Impresionantă ceremonie, chiar așa prin transmisiune mecanică. Am putut perfect urmări toată slujba. M-am gândit la băiatul meu, care e unul din rarii să aibă noroc să poată privi așa ceva. Părinții au asistat la două, Eduard VII și George V. Eu n-am avut acest prilej, trebuie să mărturisesc că-l invidiez pe Mihăiță. Astăzi nu va pricepe norocul său, dar mâne va înțelege, poate, că așa ceva nu cade din senin oricui”. Carol II, *Între datorie și pasiune. Însemnări zilnice* (București: Editura Silex, 1995), vol. I, 179.

c) Folosirea lui *ibidem*

Citări integrale

Angelika Schaser, *Reformele iosefine în Transilvania și urmările lor în viața socială. Importanța Edictului de concivilitate pentru orașul Sibiu*, trad. Monica Vlaicu (Sibiu: Hora, 2000), 69-70.

German Invasion Plans for the British Isles 1940 (Oxford: University of Oxford, 2007), 58-60.

Joachim Bahlcke, *Ungarischer Episkopat und österreichische Monarchie: Von einer Partnerschaft zur Konfrontation (1686-1790)* (Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 2005), 314-315.

Citări abreviate

Ibidem, 236-241.

Ibid., 79.

Ebenda, 379.

d) Folosirea lui *idem*, *op. cit.*, *loc. cit.*

Sistemul Chicago nu recomandă utilizarea lor.

VIII. ABREVIERI UTILIZATE

a. – an

ab init. – *ab initio*

AD – *Anno Domini*

ad int. – *ad interim*
app. – appendix
art. – articol
Bd. – *Band* (Germ.)
c. – carte
ca., c. – *circa*
cap. – capitol
cf. – *confer*
d.h. – *das heisst* (Germ.)
d.Hr. – după Hristos
d.i. – *das ist* (Germ.)
doc. – document
dos. – dosar
ed. – ediție
e.g. – *exempli gratia*
et al. – *et alii* (fem. pl. *et alia*)
etc. – *et caetera*
et seq. – *et sequentes*
ex. – exemplu
f. – filă
fasc. – fascicol
fig. – figură
Gr. – Greacă
ibid. – *ibidem*
i.e. – *id est*
il. – ilustrație
inf. – *infra*
î.Hr. – înainte de Hristos
L., Lat. – Latină
m. – mort
MS (pl. MSS) – *manuscriptum* (pl. *manuscripta*)
n. – *natus*, născut; notă (pl. nn.)
n.a. – nota autorului
NB, n.b. – *nota bene*
non seq. – *non sequitur*
nr. – număr
ob. – *obiit*
p. – pagină (pl. pp.); parte
par., para. – paragraf
PS – *postscriptum*
publ. – publicat, publicație
r. – recto
repr. – reprint
rev. – revizuire, revizuit
s.a. – *sinne anno*; *sub anno*; sublinierea autorului
s.d. – *sine die*
sec. – secol
ser. – serie
s.l. – *sine loco*
s.n. – serie nouă; *sine nomine*; sublinierea noastră
sup. – *supra*
supl. – supliment
s.v. (pl. s.vv.) – *sub verbo*; *sub voce*

t. – titlu; tom; tome (Fr.)
tab. – tabel
tip. – tipărit, tipăritură
usw. – *und so weiter* (Germ.)
ut sup. – *ut supra*
v, v. – vers (*pl. vv.*); verso; versus; *vide*
vol. – volum
vs., v., v. – versus